

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

4 Nullas luce Dei causas tractare valemus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

C. II.

Item in libro digestorum, Paulus lib. 2. de adul- terio, a tit. de testibus. l. 11.
Ex eo quod prohibet lex lula de adulteris testimoni- um dicere condemnatam mulierem, colligitur etiam mulieres in iudicio testimonium b dicendi jus habere. Item Digesti, titulus de accusationibus & informis. lib. 2. c. Non est permillum mulieri publico iudicio quemquam reum facere: nisi filicee parentum, liberorumque. & pa- tron, & patronæ, & eorum filii, filizave, nepotis, neptive mortem exequatur.

C. III.

Enis de causis concessa est mulieribus publica accu- satio: veluti in mortem exequantur eorum, earumque non dicunt. Item & in lege Cornelia testamentaria tenus statuit: sed & de testamento patrum liberi, vel matrum, mulieribus publico iudicio dicere permillum est. Papillus est confilio tutorum patris mortem; item pupillæ avi sui mortem exequi concessum est lege testa- mentaria. Nam & de Patris quidem testamento pupil- lis ægere divus Vespasianus permisit. Sed etsi non exhibeantur tabula, per interdictum possunt experiri. Codice de re, quæ accusare possunt, d. vel non. lege quarta. Imp. Alex. Dionysio. Vxor tua, si conlobrini tui necem vindican- dam existimas, adeat præfidei provincie. In digestis ad legem huius Modestianus lege altera. Papinianus libro secundo res- ponsorum, e. In quibus iudiciis læsæ Majestatis etiam ma- lices volumur. Et de constitutionem denique Lucii f. Catilina Falvia mulier detexit, & M. Tullium consulem iudicio suo induxit.

Quæstio de præfide ad accusationem publicorum iudiciorum, vel læsæ majestatis admittit, eadem accusationem feminis subire non prohibetur.

C. IV.

Læsæ majestatis, & publicorum iudicio- rum, & feminis accusatio equaliter proponitur.
Unde in primo lib. Codicis, Imp. Leo Armenio præ- fide Erat. l. 29. §.

Sanè b quisquis hanc sanctam & venerandam antifi- sitem sedem pecunia intervenit subdidit, aut si quis, ut al- terum ordinaret vel eligeret, aliquid accessit detegitur, ad i. instat publici criminis, & læsæ majestatis accusatio- ne proposita a gradu sacerdotii retrahatur. Nec solum hoc deinceps honore privati, sed perpetuo quoque infamiz damnari decernimus: ut eos, quos facinus par conquinat & exigit, utroque similis poenâ comitetur.

Com autem sacri canonibus accusationes omnino submoventur, quæ lege sacrali non efficiunt: & diverso videtur admittenda, quæ legibus sacrali non prohibentur. Verum hoc non inferitur. Quæ- cunq; enim clericorum sacri canonibus neptas contrahere prohi- bentur, & legibus imperatorum. Non canonibus confitentur omnium apostolorum leges admittuntur, quarum consuetudines omnium præbent: legibus i. enim sibi cantores & lectores: canonicis au- tem etiam quibusdam accusetur, quos leges sacrali non a- fectant, aut tunc conquiscentes recipiuntur, quæ leges i. in quibus leges imperatorum in ecclesiasticis negotiis utendum est, quibus sacri canonibus obviare non inveniuntur. Unde aut speciatione sacri canonibus mulier ab accusatione læsæ majestatis & feminis ostenditur prohibita, aut præmissi rationibus ad

a. Digesti. l. 2. c. 1. b. al. de testibus. c. lib. 48. tit. 2. d. b. d. lib. 2. tit. 1. uxor. e. lib. 48. tit. 4. l. in qua- si quemquam. h. Causa sacri sui. orig. i. al. instat. k. Digesti. c. 1.

huiusmodi accusationem admittenda prohibetur. Næ quisquam dis- tinguere quærat, ad abortum, non ad sacerdotum accusationem in hoc casu feminis mulieres esse admittendas. Cùm enim genera- liter legibus hoc eis permissum invenitur, nisi quis specialiter ali- qua lege hoc prohibendum ostenderit, ejus distinctio locum non habet. Verum cum contra generales regulas quædam crimina specia- liter excepta sint, in quibus mulieri accusare permittitur, inter qua fornicatio non numeratur: patet quod huius accusatio dupliciter infirmatur. Et quia fornicationis crimen invenit, & quia dum de se confitetur, super alienum crimen ei credi non oportet.

¶ Legibus enim] Discrepantia hac legum & canonum supra non est. Sed fuisse in hanc opinionem venit Gratianus ex quibusdam verbis novelle vigesima secunda, quæ in vulgari ex- thentice habetur, c. 2. tit. de nuptiis. §. sed & si quis inter re- verendissimos constitutus clericus, (ultra lectorem aut cantorem dicimus) omnino contraxerit nuptias, hunc ex nostra constitutione cadere sacerdotio constituitur, atque volumus. Juliano autem antecessor eadem novella 22. non. 27. illud, supra lectorem & cantorem, expone, veluti Subdiaconus & Diaconus. Hæc autem canonis istius scriptum præbent. Et Leo in ca. lex continetur: sup. dist. 31. feri istem verba us- que est, quibus Iustinianus in novella, & nomine lectorum omnes minores ordines significavit.

C. V. ¶ Rei professo adversus quemlibet ad- mitti non debet.
Unde Iulius Papa a scribit in decretis, c. 17. dicit.

Nemini b (præterquam i. de crimine læsæ majesta- tis) de se confessio credi potest: & super crimine alieno: quoniam ejus atque omnis rei professio periculosa est, & admitti adversus quemlibet non debet.

¶ Præterquam de crimine læsæ majestatis] Hæc ex- ceptio in nullo ex locu indicatis habetur, præterquam apud Anselmum.

Quia ergo ista de se confitetur, super alienum crimen ei credi non oportet, sed contra eam sua confessio interpretanda est.

Q. V. A. S. T. I. O. I. V.

Q. V. A. S. T. I. O. I. V. P. Ad verò die Dominico nec Episcopo, nec Presbytero cau- sam aliquam ventilare liceat, in Tarraconensi concilio prohibetur, quo se firmum est. c. 4.

C. I. ¶ Ministris ecclesiæ die Dominico causas ventilare non debent.

N. V. l. n. d. Episcoporum aut Presbyterorum, vel cleri- corum die Dominico propositum cuiuscunque cau- sæ negotium audeat ventilare, nisi hoc tantum, ut Deo statuta solennis peiagant. Ceteris verò diebus, conveni- entibus personis, illa que iusta sunt, habent licentiam judicandi, excepto si criminali.

C. II. ¶ Solemnibus diebus, & legitimorum jeju- niorum secularia placita non agantur.
Item ex concilio apud Ephesum r. habito, præfate Rege Henrici.

P. L. a. c. 3. secularia Dominicis diebus, vel aliis præci- piis festis, seu etiam in his diebus, in quibus legitima jejunia celebrantur, secundum canonicam constitutionem minime fieri decernimus. Insuper etiam sancta synodus decrevit, ut nulla iudicialia potestas licentiam habeat sua auctoritate Christianos ad placitum bannire in supra- dictis diebus, id b est, septem dies ante Natalem Domini usque in octavas Epiphaniæ, & a Quinquagesima usque in octavas Pasche, & septem dies ante natiuitatem sancti Joannis Baptiste: quatenus ad eundem ecclesiam, orationi- busque vacandi liberius habeatur facultas.

a. Et Dionysius, epist. 7. b. Anselmus, c. 27. l. 1. p. 3. c. 111. Pamm. l. 4. c. 29. c. al. oportet, al. debet. d. l. 1. p. 2. cap. 22. e. al. iudicare. f. al. exceptu criminalibus negotiis. g. Burr. l. 1. c. 1. l. 1. p. 3. c. 13. h. & j. fortasse.

